

fauny, která patří mezi nejprozkoumanější na světě. Řada našich entomologů se však zabývá i studiem zahraničních skupin hmyzu a rozšiřuje tak poznání v celosvětovém měřítku. Návštěvou výstavy jste se tak mohli dozvědět nejen to, proč je důležité sbírat hmyz, ale např. také kolik hmyzích exemplářů je uloženo ve sbírkách Národního muzea, jak složitý proces vede od odchytu dokladového exempláře až po jeho uložení do sbírek nebo jakým způsobem lze objevit a formálně popsat nový živočišný druh (obr. 7).

● Posledním tématem se stalo soužití lidí a okolní přírody a neslo název Péče o krajinu – aneb kdo se stará o to, co není vidět? Naše krajina se vlivem lidské činnosti neustále proměňuje. Zejména v poslední době vidíme výrazné rozevírání nůžek – většinová část naší krajiny je buď intenzivně obhospodařována, nebo zcela zanedbávána. Oba extrémní bohužel vedou k tomu samému – ztrátě pestrosti, bohatosti a ekosystémových funkcí. Bylo možné si prohlédnout snímky, které poukazují na nevhodnou péči o chráněná či cenná území na příkladu úbytku jasoně dymnivkového (*Parnassius mnemosyne*) nebo intenzivní

obnovy luk pomocí orby ve státních obcích Bulhary a Klentnice v evropsky významné lokalitě Milovický les v chráněné krajinné oblasti Pálava. A zároveň zjistit, že naopak vhodnou péčí (managementem) o lokality lze zachránit či posílit populace již vzácných a ohrožených druhů. Takovým příkladem může být příběh modráška hořcového (*Phengaris alcon*, obr. 5), jehož na lokalitě Placy ve středních Čechách zachránil motokros a řízený výsev hostitelské rostliny hořce hořepníku (*Gentiana pneumonanthe*). Vhodná péče spočívá i v extenzivní a mozaikovitě seči lučních porostů, ve výřezu náletových dřevin a křovin na stepních a lesostepních lokalitách nebo extenzivní pastvě domácích zvířat. Občas je ve jménu přírody potřeba vzít do ruky motorovou pilu, projet se na motorce, půjčit si bagr, nebo dokonce povolát těžkou armádní techniku. Rozmanitost krajiny vyžaduje rozmanité přístupy.

I když každé téma zhlédly tři až čtyři tisíce lidí a jde tak jistě o značný dosah a celkově pěkný úspěch výstavy, virtuální prostředí nenahradí dojmy a vjemy, které nabízí setkání s bezobratlými v rámci prezentní formy. Přístup k výstavě ve virtuál-

ní podobě je z pochopitelných důvodů značně ztížen až znemožněn především těm nejmladším a také nejstarším potenciálním návštěvníkům. I proto se organizátoři rozhodli další ročník výstavy uspořádat v r. 2022 a nezbyvá než doufat, že podobné překážky, které vedly k prezentaci on-line, již nenastanou. Pokud máte zájem, letošní výstava je stále k vidění. Na <https://www.prirodovedci.cz/kalendar-akci/velka-vystava-bezobratlych-klepena-dvere> se dostanete do seznamu galerií stránky Přírodovedci.cz, kde najdete jednotlivá výše uvedená témata spolu s těmi z loňského ročníku.

Na závěr bychom rádi poděkovali Přírodovědecké fakultě UK, Národnímu muzeu a České společnosti entomologické, bez jejichž podpory by on-line verze výstavy nemohla vzniknout. Hlavní poděkování patří týmu z platformy Přírodovedci.cz. Děkujeme také všem příznivcům výstavy, velký zájem nás opět příjemně překvapil a ujistil organizátory, že jejich počínání má rozhodně smysl.

K dalšímu čtení např. Živa 2021, 3: 121–124 a LXXXIX–XCI.

Z redakce

FORUM

K článku Budoucnost našich lesů: bude v nich mít své místo i smrk?

Nejsem biolog. Živu však odebíráím již přes 50 let, a tak si dovolím vám napsat. Již 45 let žiju v Mariánských Lázních a jedním z důvodů, proč jsme se sem z Prahy přestěhovali, jsou zdejší nádherné lesy. Les mám rád. Chodím do něj na vycházky i na houby. Věnuji se i orientačnímu běhu (závodníci nad 75 let nejsou v našem sportu žádnou výjimkou), a tak znám lesy v celé republice. Dovolím si tedy prohlásit – blahoslavená krásná česká smrková monokultura.

Proti kůrovci i proti suchým obdobím se naši předkové vždy dokázali ubránit. Předčkalí středověké sucho a Šumavu za Klostermanna dokonce kůrovec postavil ekonomicky na nohy. Smrková monokultura to přežila.

Ano, četl jsem, že naše lesy původně byly jedlobukové, a že jakákoliv monokultura je umělá. Vycházím jenom z vlastních zážitků. Lesy u nás v kyselých Mariánských jsou smrkové, smíšené i listnaté. Do našeho listnatého lesa byste si na vycház-

ku ani na houby mimo cesty nezašli. Je tam všude metr vysoký podrost kopřiv. Ani ve smíšeném lese byste houby pod zeleným půlmetrovým kobercem bylin nenašli. Nevím, jestli srnci, jeleni a kanci v těch kopřivách vesele hopkají. Nikde tam jejich cestičky nejsou vidět.

Přimlouvám se za tu proklínanou, ale vlídnou a útlnou smrkovou monokulturu. Když ji dokázali udržet naši předkové, proč bychom to nedokázali, alespoň v polovině našich lesů i my?

Ing. Jan Fišák, Mariánské Lázně

1 a 2 Z vycházky k padlému Králi smrků na Srncím hřbetu nad Mariánskými Lázněmi, 14. června 2021. V nadmořské výšce přibližně 650 m se v těchto místech vyskytují všechny tři typy lesa – jehličnatý, smíšený i listnatý. Foto J. Fišák

